

kolumni

Aurinko ja kolme kuuta

Pertti Rajala on Satakunnan erityishuoltopiirin kuntayhtymän johtaja.

”Kehitysvammaisilla on samanlainen mutkaton tapa suhtautua taiteeseen kuin lapsilla. Heistä ei tule ihmisiä, jotka tietävät koppavan varmasti, mitä taiteessa kuuluu olla ja mitä ei. Heissä on synnynnäinen halu tehdä kuvia. Se on valmiina puhkeamaan kukkaan, kun siihen annetaan tilaisuus. Taiteen tekeminen ei riipu älykkyydosamäärästä tai siitä, kuinka paljon on lukenut. Taide on meidän sisällämme.”

Näin kirjoittaa taidearvostelija **Pirjo Hämäläinen** kirjassa ”Aurinko ja kolme kuuta”. Sen on julkaissut Kehitysvammaisten taitelijoiden tukiyhdistys Kettuki. Se on laajin kehitysvammaisten taidetta käsittelevä kirja Suomessa, ja vieläpä selkokielellä kirjoitettu!

Kettuki järjesti kirjan kanssa samannimisen kehitysvammaisten taiteen näyttelyn viime kesänä Voipaalan taidekeskuksessa Valkeakoskella. Toinen upea tapahtuma oli satakuntalaisten ja tallinnalaisten kehitysvammaisten yhteistaidenäyttely ”Kiitos”. Näyttely oli esillä keväällä Porigal Galleriassa Porissa ja Tallinnan pääkirjastossa. Myös tästä näyttelystä valmistuu taidetähti ”Kiitos – Tänan – Thanks”. Kirjassa on kehitysvammaisten taiteen lisäksi kehitysvammaisten kirjoituksia asioista, jotka tuovat heidän elämäänsä iloa; asioita, joista he haluavat kiittää.

Vanhakantainen suhtautuminen kehitysvammaisten taiteeseen on pitää sitä terapiana. Taideterapiakin on tärkeä juttu, mutta ihan eri juttu kuin kehitysvammaisten taiteen tekeminen ammattimaisesti tai vakavana harrastuksena.

Psykologi **Jaana Isomäki** kirjoittaa kehitysvammaisesta taitelijana ”Aurinko ja kolme kuuta”-kirjassa: ”Kehitysvammaisen taitelijan tarpeet ovat samanlaisia kuin muidenkin taitelijoiden. Hän haluaa ilmaista itseään, saada tunnustusta ja tuoda esille taitojaan. Kehitysvammaisten taide valloittaa yleisön. Muut taitelijat arvostavat sitä. Kehitysvammaisten taiteesta puhutaan ja siitä kirjoitetaan lehdissä. Kehitysvammaisten taitelijoiden teoksia myös ostetaan”

Kehitysvammaisten taiteen arvostus Suomessa on parantunut ja saanut osakseen lisääntyvää huomiota. Suuri ansio tästä kuuluu tietysti kehitysvammaisille taitelijoille, mutta myös Kettukille ja sen vetäjille Jaana ja **Ahti Isomäelle**.

Kettuki auttaa ja tukee kehitysvammaisia taitelijoita toteuttamaan itseään ja pääsemään esille. Varsin pitkällä on myös yhdistyksen suunnitelmat saada Hämeenlinnaan kehitysvammaisten oma taidekeskus. Toteutuessaan tämän on maailmanluokan juttu.